



בש"פ 2363/20 - יצחק בוטביקה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2363/20

לפני:

כבוד השופט א' שטיין

המבקש:

יצחק בוטביקה

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטה שניתנה ביום 10.3.2020 על ידי בית המשפט המחוזי באר שבע (השופט י' עדן) בעמ"ת 18128-03-20

בשם המבקש:

בעצמו

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, על החלטת בית המשפט המחוזי באר שבע (השופט י' עדן) ב[], במסגרתה התקבל ערר המדינה על החלטת בית משפט השלום באר שבע (השופט א' ברסלר-גונן, ס"נ) במ"ת 69861-01-20 (להלן: בית משפט השלום).

2. ביום 29.1.2020, הוגש נגד המבקש (ונגד שניים נוספים) כתב אישום המייחס לו גידול, יצור והכנת סמים מסוכנים, עבירה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 10 לפקודת הסמים המסוכנים; החזקה בסמים שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 7(א) ו-(ג) לפקודת הסמים המסוכנים; וכן הפרת הוראה חוקית, עבירה עמוד 1



לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. כתב האישום מספר כי החל מיום 16.7.2019 ועד למעצרו בגין אישום זה, המבקש היה נתון בחלופת מעצר במסגרת הליך פלילי קודם (להלן: ההליך הקודם). כתב האישום שהוגש נגד המבקש בגדרו של ההליך הקודם ייחס לו עבירות דומות לאלו שיוחסו לו בכתב האישום הנוכחי. לפי עובדות כתב האישום הנוכחי, עובר ליום 19.1.2020, במשך תקופת זמן שאינה ידועה למדינה, גידלו המבקש ושניים נוספים, במעבדה לגידול סמים שהקימו, סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 3.75 ק"ג נטו. כמו כן נמצאו במעבדה כלים המשמשים לגידול הסם, וכן 16.9 גרם נוספים של סם מסוג קנבוס.

3. ביום 8.3.2020, לאחר שנקבע כי קיימות בעניינו ראיות לכאורה ולאחר שהוגש תסקיר מטעם שירות המבחן, הורה בית משפט השלום על שחרורו של המבקש לחלופת המעצר שהוצעה. בהחלטתו, הבהיר בית המשפט כי ככלל - בעבירות מסוג זה - יורה בית המשפט על מעצר עד תום ההליכים, אולם במקרים מסוימים, כגון זה, יש לשקול שחרור לחלופת מעצר. בית משפט השלום הוסיף כי התסקיר שהוגש מטעם שירות המבחן קבע אמנם כי קיימת מסוכנות להישנות התנהגות פורצת גבולות, אך לצד זאת הדגיש כי "יש צורך ונזקקות טיפולית למבקש, וזאת ניתן לעשות גם באמצעות השחרור לחלופה וצו פיקוח שבמסגרתו יינתן סיוע ברכישת כלים והתמודדות עם מצבי חיים". עוד הבהיר בית משפט השלום, כי הוא ער לקושי בנתינת אמון במבקש - אשר הפר את תנאי שחרורו שנקבעו במסגרת ההליך הקודם כאמור - אולם ניתן לפתור קושי זה באמצעות הקשחת תנאי השחרור והגדלת הערבויות השונות שנועדו להבטיח את קיום התנאים. לבסוף, ציין בית משפט השלום כי אין להתעלם מהעובדה שנאשם אחר בפרשה שוחרר לחלופת מעצר בהסכמת המדינה (להלן: נאשם 2), למרות שעוצמת הראיות שלחובתו איננה שונה מעוצמת הראיות הקיימות ביחס למבקש.

4. ביום 9.3.2020, הגישה המדינה ערר על החלטה זו. בערר נטען, בין היתר, כי לאור המסוכנות להישנות ההתנהגות העבריינית - שצויינה בתסקיר שירות המבחן כאמור - ולנוכח העובדה שהמבקש ביצע את המיוחס לו תוך שהוא מפר את תנאי שחרורו במסגרת ההליך הקודם שגם עניינו, כאמור, בגידול סם מסוכן מסוג קנבוס, היה על בית משפט השלום להורות על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. ביום 10.3.2020, לאחר שקיים דיון במעמד הצדדים, קיבל בית משפט קמא את הערר והורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים, תוך שהוא מציין כי הנימוק המרכזי לקבלת הערר הינו העדר אפשרות לתת במבקש אמון. העובדה שהמבקש נתפס כשהוא עוסק בגידול סמים מסוכנים בעודו משוחרר לחלופת מעצר בגין כתב אישום כמעט זהה לכתב האישום הנוכחי, יוצרת שוני מהותי בינו לבין נאשם 2. עוד ציין בית המשפט, כי לאור חומרת העבירות שמיוחסות למבקש נדרשות נסיבות מיוחדות לשחרורו. בהקשר זה הבהיר בית המשפט כי הוא נתן דעתו לאירוע הטראגי שעבר המבקש ולנסיבות האישיות, אולם אין בהם כדי "להעמיד את הציבור בסיכון העולה ממעשיו החוזרים ונשנים... למרות שניתנה לו הזדמנות ולמרות שהשחרור הקודם אף היה בהסכמה".

מכאן בקשת רשות הערר שלפניי.

5. המבקש טוען כי בהחלטה קמא נפלה שגגה. זאת, משום שהוא נעדר עבר פלילי וכן משום שנוכחותו במעבדת הסמים - בה נתפס כאמור - הייתה מקרית בלבד וללא ידיעת המתרחש. בגרסה זו, לטענתו, תומך גם נאשם 2. באשר להפרת תנאי חלופת המעצר, מפנה המבקש להחלטת בית משפט השלום מבלי לפרט. יצוין כי המבקש מייצג את עצמו בהליך זה מאחר שלטענתו סניגורו לא היה מוכן להגיש את בקשת רשות הערר בשמו.



6. דין הבקשה להידחות.

7. הלכה היא עמנו כי "רשות מיוחדת לערור בענייני מעצר לבית המשפט העליון כערכאת ערר שנייה יכול שתינתן רק כאשר הערר מעלה שאלה משפטיות בעלת חשיבות ציבורית כללית, וכן כדי למנוע עיוות דין חמור" (ראו בש"פ 275/19 פלוני נ' ימ"ר שי, פסקה 3 (11.1.2019) והאסמכתאות המובאות שם). המקרה דנן איננו נמנה על אותם מקרים מיוחדים. המבקש לא העלה כל שאלה משפטית בעלת חשיבות ציבורית וגם לא הצביע על עיוות דין כלשהו, קל וחומר, עיוות דין חמור.

1. למעלה מן הצורך, אוסיף כי למבקש מיוחסת עבירה של גידול סם מסוכן; ברגיל, הכלל בעבירות מסוג זה הוא מעצר עד תום ההליכים (ראו בש"פ 1566/14 רבה נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (23.12.2015); בש"פ 3147/18 חמיאס נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (9.5.2018); בש"פ 8262/18 אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (4.12.2018)). המבקש לא הצביע על שום נסיבות מיוחדות אשר יכולות להצדיק את שחרורו לחלופת מעצר בתור יוצא מן הכלל; נהפוך הוא: בהפרת תנאי חלופת המעצר, הוכיח המבקש כי קיים חשש ממשי שיפר תנאים של חלופת מעצר, מחמירים ככל שיהיו, גם בעתיד. זאת ועוד: העבירות המיוחסות למבקש בכתב אישום זה דומות, כאמור, לעבירות שבגינן הוגש נגדו כתב אישום בהליך הקודם. מכאן שקיים סיכון אמיתי שהמבקש יחזור לפעילות עבריינית דומה אם ישוחרר לחלופת מעצר.

2. הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, י"ג בניסן התש"ף (7.4.2020).

ש ו פ ט